

אירינה טוקמקובה

(נולדה ב-1929)

Краткая биографическая справка

[על אירינה טוקמקובה](#)

Ай да суп!

[איזה מרקה!](#)

Берёза

[עץ-לבנה](#)

В чудной стране

[יש ארץ-פלא](#)

Где спит рыбка

[איפה ישן דגיג](#)

Гном

[גמד](#)

Дождик

[גשם קל](#)

Купите лук

[קנו בצל](#)

Купите собаку!

[קנו לי כלבלב](#)

Ничья кошка

[חתול שלא שיה לאיש](#)

Осинка

[הצפצפה](#)

Один дома

[לבד בבית](#)

Поиграем?

[בואו נשחק!](#)

Разговор лютика и жучка

[שיחה בין נורית לחפושית](#)

Сосны

[ארנים](#)

Яблонька

[עץ-תפוח](#)

Усни-трава

[עשב-נומה](#)

Краткая биографическая справка

על אירינה טוקמקובה

אירינה טוקמקובה (נולדה ב-1929) – משוררת, סופרת ומתרגמת רוסיית, ידועה ביצירותיה לילדים. אביה היה מהנדס, אמה – רופת ילדים, מנהלת "בית יתומים".

אירינה התחילה לכתוב שירים עוד בהיותה ילדה, אך חשבה שאין לה כישרון ספרותי, לכן החליטה להיות בלשנית ובשנת 1953 קיבלה תואר שני מטעם אוניברסיטה ממשלתית במוסקבה והמשיכה בעבודת דוקטורט. בו בזמן היא התחילה לעבוד כמתרגמת משפות איברופיות ואסייתיות, כולל הינדי. התרגומים האמנותיים התחילו כאשר לרוסיה בא מהנדס אחד משבדיה, אשר הכיר את טוקמקובה ושילך לה אחר כך קובץ שירי ילדים בשביל בנה הקטן. היא תרגמה את השירים לרוסית לשימוש ביתי, אך בעלה הראה אותם בבית הוצאה לאור, והם נתקבלו. כעבור שנה יצא לאור ספר ראשון שלה "העצים", אשר הפך מהר מאוד לקלסיקה של ספרות לילדים. בעלה של אירינה אייר את הספר הזה וגם ספרים שבאו אחריו. טוקמקובה כתבה ותרגמה הרבה יצירות לילדים - שירים, ספורים, מעשייות. אירינה טוקמקובה – כלת פרסים ממשלתיים.

איזה מרק!

עמוקה צלחת
על שלחן מנחת.
שם בתוך מרק שטים
פטרוזיליה
וגריסים,
ספינת גזר אדומה
ותפוח-אדמה.
את כלם כפית תופשת
וישר לפה נכנסת!

עץ-לבנה

את התסרקת היתה משנה
לו בנהר היא היתה מסתפלת,
את תלתליה היתה מישרת,
ומסדרת מנהג לעצמה -
לקלע בבקר אותם לצמה.

יש ארץ-פלא

יש ארץ-פלא בעולם,
בה לא היינו אף פעם.
שם נעל-קייץ כמו פלבלב
כל בקר מלקלק חלב,
שם בחריר מתוך שקית
תפוח-אדמה מביט,
שם שר מצוארו בקבוק
וקול שלו צרוד סדוק,
כסא עקום בנוי זכוכית
רוקד ללחן מפוחית.
בארץ-פלא יש תנין...
למה אתה לא מאמין?

איפה ישן דגיג

לילה. חשך. שקט רב.
איפה שם דגיג עכשו?
יש לכלב מלונה,
לעכבר – חור בפנה,
יש לסנאי חלל בעץ
ותחתיו לדב מרביץ.
מזליכים עקבות שועל
למאורתו בטל.
בנהר אין עקבים
על המים הזורמים.
ואני שואל אתכן:
איפה שם דגיג ישן?

גמד

כל בקר בא אלי גמד
ישר הביתה. הוא נחמד,
תמיד אומר משפט אחד:
- תכופות רחץ את אזניך!
אני משיב לו וצועק:
- אין גמדים! אני צודק?
"בסדר, - הגמד צוחק, -
רחץ נא רק את אזניך!"

גשם קל

גשם, גשם, הוא לא נח,
שלוליות בגן חתך,
וחתך, ושוב טרח,
אבל כל השלוליות
נשארו שלמות.
גשם, גשם של טפות
התעייף ממאבק
ופסק.

קנו בצל

- קנו נא בצל, בצל ירק,
מלפפון, צנונית, כרובית,
קנו נא את הילדה הזאת
השובבה, הערמומית!
- אנחנו לא רוצים בצל,
מלפפון, צנונית, כרובית,
תנו לנו רק את הילדה
השובבה, הערמומית!

קנו לי כלבלב

לקבל תמיד רציתי
מתנה אחת – כלבלב,
לא גמל, לא סוס גבוה,
לא מטוס ולא ארנב.

רק זנב, ארבע רגלים -
לא בגבה שתי קומות,
הוא לא פיל ולא גורילה
לא פרה, לא בהמות.

לא זאב, לא דב-הקטב,
לא שועל מהחרשה -
יכנס אתנו יחד
לדירה החדשה.

הכלבלב זקוק לאכל
רק מעטת –מאה גרם -
לא אריה, חמור או טגריס,
לא גדול, לא מגשם.

כבר המצאתי שם יפה לו
כשראיתי בחלום.
לו מחר מקדם בבקר
הוא יופיע במקום!

חתול שלא שִׁיךְ לַאִישׁ

חתול לַאִישׁ אִינוֹ שִׁיךְ
וְאִין לֹא שֵׁם מִתְאִים.
לִיד חֵלֹן שְׁבוּר וּפַח
הוּא חֵי חַיִּים קְשִׁים.
בְּפַחַד מְקַלְבִּים נוֹרָא,
בְּלִי אֶכֶל, מְלוֹנָה...
אוֹתוֹ לְקַחַת לְדִירָה
לִי לֹא מְרָשָׁה שְׂכָנָה.

הַצִּפְצָפָה

הַצִּפְצָפָה
הִיא לְקַר רְגִישָׁה,
הִיא מְהָרוּחַ רוֹעֵדַת גְּמִישָׁה,
הִיא מְצַטְנֶנֶת בְּקִיץ לוֹהֵט,
הִיא תַחַת שֶׁמֶשׁ זֹרַחַת קוֹפֶאת.
תֵּנוּ לָהּ מְעִיל,
תֵּנוּ לָהּ זֹג נְעִלִים
כְּדִי לְחַמֵּם אֶת גְּבִיהַ וְרַגְלִים.

לבד בבית

כֵּן, נִשְׁאַרְתִּי לְבַד,
לֹא פוֹחַד לוֹ מְעַט.
שֵׁם בַּחוּץ אוֹר חֲשָׁמַל,
לֹא אֶכְפֵּת לִי בְכָלֵל,
כִּי אֶפְשֶׁר לְהִדְלִיק
גַּם אֶצְלִי אוֹר בְּקִלְיָק.
הַהוֹרִים עַד חֲצוֹת
הֵלְכוּ סֵרֵט לְרֵאוֹת,
וְנִשְׁאַרְתִּי לְבַד,
לֹא פוֹחַד לוֹ מְעַט.
אֶפְשֶׁר גַּם בְּמִטְבַּח
יֵתֵה לְשִׁתוֹת אַחֵר כֶּךָ
וְלִצְפוֹת בַּחלוֹן.
אֲךָ חִסֵּר תְּאֵבוֹן...
מִי בִקִּיר שֵׁם דּוֹפֵק?
לְמָה רִדְיוֹ שׁוֹתֵק?
אֲזַ בִּקִּיר גַּם אֲדַפֵּק,
דִּי לְרִדְיוֹ לְשִׁתֵּק!
הַזְמַן לֹא נֶעְצֵר,
לֹא יָבוֹא אֵלַי זֶר...
רֶטֶן הַמְקַרֵּר,
הַשֶּׁכֶן מְנַקֵּר...
בְּקוֹלְנוֹעַ הוֹרֵי
כְּבֵר זְמַן רַב. עַד מֵתִי?..

בואו נשחק!

על הסוס נסעתי
לספה הגעתי.

ועברתי למונית.
סעי מהר המכונית!
עוד מהר כי אין לי זמן,
תחנה על-יד שלחן.

ועכשו אני יושבת
על כסא כמו ברקבת.
הקרון התחיל לרוץ
עד לדלת ולחוץ.

שם מטוס ממתין לי כבר,
הוא יטוס מעל להר.
המטוס אותי יקח
מאמבטיה למטבח.
שלום לכלם!

שיחה בין נורית לחפושית

- למה את צוחקת כל הזמן, נורית?
- את גורמת לי לצחק בקול רם, חפושית:
מדגדגת לי עלים כבנוצה,
ואני צוחקת גם אם לא רוצה.

אָרְנִים

האָרְנִים לְשָׁמַיִם צוֹמְחִים
כְּדִי לְטָאֲטֵא אוֹתָם בְּעֵנָפִים.
עוֹבְרֵת שָׁנָה, עוֹד שָׁנָה וְהִנֵּה -
מְזַג אֲוִיר נָאָה לֹא מְשִׁתְּנָה!

עץ-תפוח

עץ-תפוח, עץ קטן
בגנה פרח,
מפרחים לבן-לבן,
רענן ורך.
התלבשתי בשמלה
לבנה פאות
ויצאתי – יום נפלא! -
על העץ לצפות .
עץ לבן עצוב אולי,
לבדו עומד.
עץ-תפוח, בוא אלי,
הבה נתידד!

עשב-נומה

סבך היער. בלי לעוף
על העץ יושב ינשוף.
ותחתיו צומח שם
עשב-נומה, נים ונם.
ידועים לו – כן אומרים -
המלים המרדימים.
כשאותן מלים לוחש -
את כלם חלום כובש.
עוד מעט אני אשוב,
רק אפנה אל הינשוף
כדי שהוא ראשו יניד,
לק מלות-שנה יגיד.